

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL ÎNVĂȚĂTORULUI

Realizat în baza curriculumului disciplinar, aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018). Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 914 din 16 iulie 2021.

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului elvețian „JOBS: Orientarea Profesională – Instruire în afaceri și școli”, centrat pe asocierea dintre piața muncii și școală. JOBS este un program transversal dedicat elevilor din învățământul secundar. Ei își evaluează și dezvoltă propriile competențe și abilități de viață și fac cunoștință cu lumea reală a muncii.

Părți din acest manual nou au fost inspirate din materialele didactice ale proiectelor internaționale implementate de departamentul IPE al Universității Pedagogice Zurich (JOBS, FACE, CORE, Living Democracy). Acestea pot fi găsite pe site-ul universității, la secțiunea ipe-textbooks.phzh.ch.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova în colaborare cu Departamentul pentru Proiecte Internaționale în Educație al Universității Pedagogice din Zurich au coordonat producerea, designul și editarea acestor materiale didactice. (Acorduri de cooperare semnate în iunie 2019). Publicația a fost finanțată de către Fondul de caritate al Cantonului Zurich, Elveția.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

**PH
ZH** ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

**Kanton Zürich
Gemeinnütziger Fonds**

Autor

Wiltrud Weidinger

Consultanți naționali

- Iosif Moldovanu, consultant, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)
- Valentina Olaru, doctor în științe pedagogice, grad didactic superior, IPLT „Lucian Blaga”, mun. Chișinău
- Tatiana Turchină, Șef Departament Formare Continuă, Universitatea de Stat din Moldova

Traducere

Tania Mihi

Redactare

Mary Sava

Marin Dolință

Design grafic

Nadine Hugj

Machetare limba română

Cătălin Furtună

Publicat în 2021

Universitatea Pedagogică din Zurich (Zurich University of Teacher Education); Proiecte Internaționale în Educație International Projects in Education (IPE)

phzh.ch/ipe

ipe-textbooks.phzh.ch

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi tradusă, reprodușă sau transmisă sub nicio formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare sau orice sistem de stocare sau extragere a informațiilor, fără permisiunea prealabilă, în scris, de la Fondul de caritate al Cantonului Zurich – Departamentul de Finanțe, care este unicul proprietar al publicației. Aceasta se aplică la nivel mondial.

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL ÎNVĂȚĂTORULUI CLASA 2

Introducere: Aspecte pedagogice	2
Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?	2
Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții	2
Cum sunt organizate competențele?	4
Cum urmează să predau modulele?	5
Care este rolul meu, al profesorului?	5
Cum este structurat ghidul?	6
Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?	6
Unde se înregistrează munca elevilor?	6
Cum are loc evaluarea elevilor?	7
Cum îmi evaluez modul de predare?	7
Care este rolul părinților în predarea disciplinei?	7
Bibliografie	8
Ghidul învățătorului pentru disciplina dezvoltare personală, clasa 2	9
Modulul 1 – Arta cunoașterii de sine și a celuilalt	15
Modulul 2 – Asigurarea calității vieții	25
Modulul 3 – Modul sănătos de viață	35
Modulul 4 – Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Modulul 5 – Securitatea personală	55

INTRODUCERE: ASPECTE PEDAGOGICE

„Ghidul învățătorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” în clasa 2 este destinat cadrelor didactice care le formează elevilor competențe transversale și deprinderi de viață. Ghidul se concentrează pe modalitățile de formare a competențelor transversale necesare pentru o dezvoltare fizică și psihică sănătoasă și pe susținerea dezvoltării identității personale a fiecărui elev. Printre aceste competențe și deprinderi de viață se numără și acelea de care copiii și adolescenții vor avea nevoie în diverse situații în context școlar și în viața cotidiană, pe care le vor întâmpina atât în viața privată cât și în cea profesională.

Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?

Printre competențele și deprinderile de viață ce țin de diverse aspecte ale personalității se numără:

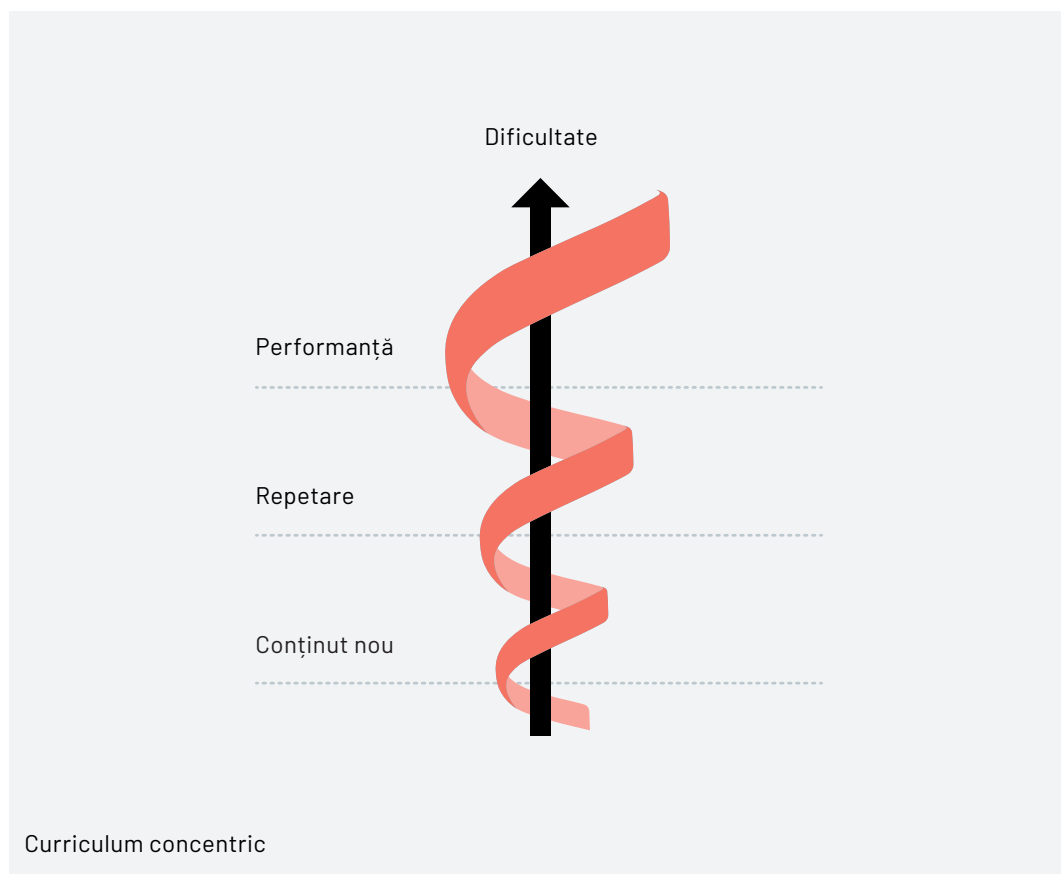
- **Competențele cognitive** – de exemplu, competențele de soluționare a problemelor, de gândire creativă, de gândire critică, precum și cele metacognitive;
- **Competențele sociale** – de exemplu, competențele de comunicare, de colaborare, de construire a relațiilor, empatia;
- **Competențele legate de conștiința de sine** – de exemplu, responsabilitatea, competența de luare a deciziilor, deprinderile de autorefecție;
- **Competențele de reglare a emoțiilor** – de exemplu, abilitatea de a-și controla emoțiile, de combatere a stresului, competențele de soluționare a conflictelor.

Competențele vizate de acest program de dezvoltare personală sunt definite de Organizația Mondială a Sănătății ca setul de competențe necesare pentru succes pe parcursul vieții (2001). Ținem să remarcăm că toate deprinderile de viață se suprapun, într-o măsură mai mare sau mai mică, și pot fi susținute printr-o abordare holistică. Astfel, competențele cognitive nu pot fi formate fără a se acorda atenție competențelor sociale și celor legate de conștiința de sine, competențele de reglare a emoțiilor nu se pot forma fără a lua în considerare competențele sociale ș.a.m.d.

Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții

Educația pentru dezvoltare personală și deprinderi de viață este integrată în toate disciplinele școlare, fiind întotdeauna legată de conținuturile de învățare relevante pentru individ la stadiul său curent de dezvoltare. Conținuturile și sarcinile din acest program sunt orientate spre vârste și clase diferite. Pe parcursul înaintării prin curriculum, ce acoperă perioada de școlarizare obligatorie, procesul de formare a deprinderilor de viață devine tot mai complex, deși în fiecare an se studiază teme asemănătoare și se lucrează la aceleași competențe. Acest proces progresează de la o vârstă timpurie,

demarând la momentul intrării copilului în sistemul de educație (fie la grădiniță, fie în școala primară) și încheindu-se la finele educației obligatorii. De-a lungul vieții școlare a elevilor, competențele de dezvoltare personală se formează în baza unui curriculum concentric, repetându-se în fiecare an școlar, însă de fiecare dată la un nivel mai complex.

Curriculumul concentric pentru „Dezvoltare personală” poate fi descris ca o abordare ce prezintă anumite concepte-cheie la niveluri de complexitate care sporesc pe măsura avansării prin etapele de școlarizare. Edificat în baza concepției pedagogului și psihologului Jerome Bruner, conform căruia „orice subiect poate fi predat în mod eficient, într-o formă intelectual corectă, oricărui copil, la orice etapă de dezvoltare” (Bruner 1960), curriculumul concentric reprezintă fundamentul pedagogic al acestui program. Copiilor li se prezintă, la o vârstă timpurie, anumite secvențe de informație, subiecte și sarcini; acestea le sunt prezentate iar și iar, pentru consolidare și pentru a sta la baza altor competențe și unități de conținut. Pe lângă faptul că, folosind metoda învățării adaptate, copilul va atinge performanța privind diferite deprinderi de viață, se cere remarcat și un alt aspect – sensul și însemnătatea a ceea ce se predă devin, la rândul lor, o componentă a programului. Curriculumul concentric conține idei, principii și valori care capătă importanță atât pentru elevi, pe măsura maturizării acestora, cât și pentru societate ca un tot întreg. Astfel, programul adoptă abordarea și paradigma învățării pe parcursul întregii vieți.

Cum sunt organizate competențele?

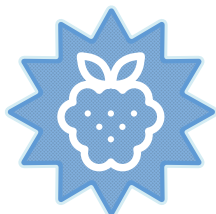
Competențele vizate prin studiul disciplinei „Dezvoltare personală” sunt formate în cadrul a cinci module, care cuprind cinci concepte-cheie. Acestea sunt:

Modulul 1

„Arta cunoașterii de sine și a celuilalt”, care pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

Modulul 2

„Asigurarea calității vieții”, cu accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

Modulul 3

„Modul sănătos de viață”, care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

Modulul 4

„Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial”, care pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

Modulul 5

„Securitatea personală”, care oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat către asigurarea securității proprii și a celorlalți.

Bazându-se pe curriculumul concentric, fiecare ghid din această serie se structurează după aceleași module și noțiuni-cheie. Sarcinile sunt dispersate pe parcursul unui an școlar, câte patru pentru fiecare modul. Prin urmare, fiecare ghid conține 20 de sarcini. Însă temele și sarcinile destinate elevilor se suprapun deseori: de exemplu, o sarcină legată de modul de viață sănătos va atinge și subiecte precum asigurarea calității vieții și arta cunoașterii de sine; o sarcină – destinată copiilor mai mari – centrată pe oportunitățile profesionale va implica și cunoașterea de sine și asigurarea calității vieții ș.a.m.d. Prin urmare, deși sarcinile sunt organizate în cinci module, ele nu se pot percepe ca fiind absolut izolate una de alta.

Abordarea modulară insistă pe o viziune asupra activității didactice caracterizată prin integrarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor specifice dezvoltării de competențe. Această abordare integratoare este reflectată în fiecare modul, valorificându-se și cele învățate la alte discipline școlare sau din mediul social și familial al elevului. În acest mod, disciplina „Dezvoltare personală” se concentrează pe formarea de competențe cu un accent aparte pe valori, atitudini și înclinații.

Cum urmează să predau modulele?

Modulele și sarcinile sunt prezentate în ordine cronologică. Recomandăm să respectați această ordine, pentru că astfel deprinderile de viață se vor dezvolta la elevi treptat, în baza unor noțiuni-cheie și printr-un proces planificat și organizat. Printre metodele de predare-învățare utilizate se numără învățarea pe bază de sarcini și învățarea prin colaborare. Ambele se edifică pe o viziune cognitiv-constructivistă a învățării, care presupune că educabilul acumulează cunoștințe, realizând o anumită sarcină individual, făcând apoi schimb de idei cu un coleg sau în cadrul unei echipe, împărtășind rezultatele cu întreaga clasă. Procedul „gândește – lucrează în perechi – împărtășește” se regăsește în mai multe sarcini, contribuind la dezvoltarea deprinderilor sociale și de colaborare. La fel, reflecția individuală și colectivă asupra procesului de învățare, un element important al dezvoltării personale, face parte din mai multe sarcini.

Care este rolul meu, al profesorului?

În cadrul acestui program, rolul profesorului este să inițieze și să ghideze procesele de învățare, să-i antreneze și să-i însoțească pe elevi în experiența de învățare și să-i ajute să depășească dificultățile. Profesorul trebuie să-și dea seama de faptul că, în consecință, rolul său va fi mai curând unul de formator și moderator decât de transmitător de cunoștințe. Această schimbare ține și de evaluarea procesului de învățare și a finalităților de studiu. Elevilor li se cere să-și elaboreze propriile strategii de soluționare a problemelor: să analizeze independent o problemă și să evalueze critic mai multe moduri de a o rezolva. Așadar, rezultatele învățării fiecărui elev trebuie examinate individual, acestea nu pot fi apreciate printr-o evaluare sumativă ordinară. Evaluarea se va organiza în mod formativ, adică profesorul va observa și evalua continuu procesul de învățare al fiecărui elev, nu doar rezultatele. În acest context, oferirea unui feedback individual și personal devine un element important al rolului profesorului.

Cum este structurat ghidul?

Toate „Ghidurile profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” au o structură similară. În paginile ce urmează veți găsi o descriere mai detaliată a modulelor și a deprinderilor de viață specifice fiecărei clase vizate. Ghidul conține 20 de sarcini, distribuite în cinci module. Sarcinile sunt prezentate în același mod: în stânga paginii sunt indicate obiectivele, competențele vizate, formele de activitate, etapele și timpul necesar, materialele și modul de organizare a clasei. Unele sarcini se constituie dintr-o activitate dublă de predare și învățare: o recomandare de temă pentru acasă și analiza acesteia în lecția următoare (follow-up). Apoi, se prezintă descrierea detaliată a lecției. În secțiunea din dreapta, se enumeră toate instrucțiunile pe care le primesc elevii, cu exemple (schițe) de posibile prezentări sau fișe de lucru.

Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?

Materialele necesare pentru fiecare lecție sunt enumerate în dreptul sarcinilor. Prin material înțelegem atât hârtie, pixuri, creioane colorate, cât și telefoane mobile sau computere. Pentru unele sarcini ar putea fi nevoie ca profesorul să descarce de pe Internet materiale adăugătoare, în funcție de cunoștințele și experiența sa anterioară. Dacă este cazul, acest lucru este recomandat. Vă rugăm să rețineți că această serie de ghiduri dedicate disciplinei „Dezvoltare personală” nu este decât una din numeroasele resurse ce pot fi utilizate: bineînțeles, profesorii se pot inspira și din alte materiale disponibile, care țin de dezvoltarea personală.

Unde se înregistrează munca elevilor?

Există mai multe moduri în care elevii își pot înregistra munca efectuată. Deoarece nu există un caiet special al elevului, profesorii sunt cei care pot decide forma de înregistrare a lucrărilor.

De exemplu:

- Elevii lucrează pe fișe individuale distribuite de profesor. Toate lucrările se colectează într-o mapă. Dacă doresc, elevii își pot confecționa mapele în prima lecție, la începutul anului școlar. În mapă se pot adăuga și materiale suplimentare (fotografii etc.).
- Elevii lucrează în caiete, unde scriu/desenează toate schițele, notele, eseurile etc. Caietele servesc, în fond, drept jurnale personale. Un punct forte al acestora este că paginile sunt cusute și, deci, se exclude riscul pierderii materialelor. Elevii își pot înfrumuseța caietele după dorință.
- În funcție de situația socioeconomică a părinților, profesorii le pot propune să achiziționeze singuri caietele pentru elevi. Această propunere se poate discuta la una din ședințele cu părinții.

Cum are loc evaluarea elevilor?

Evaluarea formativă se desfășoară pe parcursul predării-învățării fiecărui modul. Evaluarea sumativă se efectuează la finele fiecărui modul, cu ajutorul instrumentului de evaluare propus, pornind de la autoevaluarea elevilor în baza descriptorilor de competențe formate/dezvoltate pe parcursul studierii modulului. Elevul își identifică propriul potențial de dezvoltare și își formulează scopuri pentru viitor. După aceasta, profesorul îi oferă fiecărui elev feedback individual sub forma unei critici constructive, concentrându-se mai degrabă pe dezvoltarea competențelor și pe punctele forte, decât pe deficiențe. Fișele de evaluare urmează să devină o parte importantă a portofoliului elevului.

Cum îmi evaluez modul de predare?

Orice formă de predare necesită ca profesorul să-și evalueze în mod regulat munca și să reflecteze asupra ei. Autoevaluarea se poate face în baza unor întrebări-cheie, care derivă din obiectivele propuse, competențele de format, finalitățile de studiu, activitatea elevilor etc. Reflecția se poate face în pereche cu un coleg, de la egal la egal, în urma asistării reciproce la lecțiile de dezvoltare personală. Sugerăm ca, înainte de a invita colegul să asiste la lecție, să determinați câteva aspecte care vă interesează și să i le comunicați. Astfel puteți spera să primiți observații și sugestii concrete în urma acestei experiențe. Feedbackul trebuie să fie oferit colegial, sub forma unor critici constructive.

Care este rolul părinților în predarea disciplinei?

Orele de dezvoltare personală au loc în școală. Cu toate acestea, elevii vor primi și teme pentru acasă, care presupun colectarea de informații de la părinți sau rude (de exemplu, despre biografiile lor, despre reguli, despre trecut etc.). Recomandăm ca disciplina „Dezvoltare personală” să le fie prezentată părinților, în cadrul unei ședințe, la începutul anului școlar. Părinții și familia au un rol important în dezvoltarea copiilor, în definirea identității lor, a normelor morale, a valorilor și a perspectivelor de viitor. Profesorii ar trebui să informeze părinții despre specificul programului de dezvoltare personală, să le ofere o privire de ansamblu asupra modulelor și a felului în care vor lucra elevii la ore (individual, în perechi, în grupuri etc.). Părinții pot fi încurajați să participe activ la procesul de învățare al copiilor lor, asociindu-se cu școala într-un mod pozitiv. „Dezvoltare personală” este o disciplină în care integrarea lumii exterioare și a comunității școlii joacă un rol important. În cadrul unor sarcini, elevii vor aduna informații, comunicând cu oamenii și descoperind fenomene care fac parte din viața comunității lor. Prin urmare, disciplina „Dezvoltare personală” este legată de clasă, dar devine și o parte a dezvoltării întregii școli și necesită implicarea tuturor factorilor interesați din comunitate.

Bibliografie

- Bruner, J (1960) The Process of Education (Procesul Educațional), Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- World Health Organisation (Organizația Mondială a Sănătății) (2001): Partners in life Skills Education (Parteneri pentru Învățarea Abilităților de Viață). Concluzii de la Întâlnirea United Nation Interagency. Geneva: Organizația Mondială a Sănătății.

GHIDUL ÎNVĂȚĂTORULUI PENTRU DISCIPLINA DEZVOLTARE PERSONALĂ CLASA 2

Ghidul pentru clasa 2 conține 20 de sarcini de lucru, împărțite în mod egal între cele cinci module. Modulele se concentrează pe următoarele scopuri și competențe:

Modulul 1:

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt

Competență specifică: aprecierea propriei identități și a identității celorlalți în contexte educaționale / familiale / comunitare, demonstrând încredere în sine și o atitudine pozitivă. Aceasta include:

- identificarea asemănarilor și diferențelor dintre ei și ceilalți,
- corelarea drepturilor și responsabilităților elevilor în contexte școlare și în viața de zi cu zi,
- solicitarea ajutorului în cazurile în care sunt victime ale unor abuzuri sau martori ai abuzurilor.

Subiectele tratate în manualul clasei 2 se referă îndeaproape la identitatea personală a elevilor, concentrându-se pe identitatea lor (Sarcina 1), emoțiile lor (Sarcina 2), unicitatea lor (Sarcina 3) și diversitatea lor (Sarcina 4).

Modulul 2:

Asigurarea calității vieții

Competență specifică: utilizarea rațională a resurselor personale, sociale și ale mediului, demonstrând integritate și responsabilitate. Aceasta include:

- identificarea comportamentului corect în grupul școlar și în mediul natural,
- relaționarea cu persoane de ambele sexe în diferite contexte,
- demonstrarea grijii față de bunurile personale și ale celorlalți atât din familie, cât și din mediul școlar.

Subiectele tratate în acest modul se referă la sentimente în diferite situații (Sarcina 5), emoții în familie (Sarcina 6), la aspecte legate de gen în contextul jocurilor (Sarcina 7) și la îngrijirea bunurilor personale (Sarcina 8).

Modulul 3:**Modul sănătos de viață**

Competență specifică: adoptarea modului de viață sănătos în contexte variate, demonstrând integritate și responsabilitate. Aceasta include:

- recunoașterea alimentelor utile / dăunătoare sănătății și a produselor nesigure, pe baza anumitor caracteristici,
- aplicarea regulilor de igienă personală pentru menținerea sănătății,
- aprecierea activităților zilnice diversificate, prin alternarea activităților de învățare, recreere și sport.

Subiectele abordate în clasa 2 se referă la preferințele personale și la valoarea lor pentru sănătate (Sarcina 9), la obiceiurile alimentare (Sarcina 10), la igiena personală (Sarcina 11) și la efectul lucrurilor periculoase și otrăvitoare asupra sănătății (Sarcina 12).

Modulul 4:**Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial**

Competență specifică: proiectarea carierei din perspectiva potențialului individual și a intereselor profesionale, manifestând atitudine pozitivă față de dezvoltarea personală și învățare, ca muncă de bază a elevului. Aceasta include:

- interesul pentru poveștile profesionale ale unor persoane din cadrul familiei sau al comunității,
- estimarea corectă a resurselor personale,
- angajarea în activități zilnice care ajută la dezvoltarea potențialului propriu.

Subiectele abordate în clasa 2 includ conștientizarea percepției zilnice (Sarcina 13), punctele forte și abilitățile fizice personale (Sarcina 14), gestionarea banilor (Sarcina 15) și abilitățile în cadrul familiei și preferințele personale (Sarcina 16).

Modulul 5:**Securitatea personală**

Competență specifică: adaptarea comportamentului privind securitatea personală și a celor din jur în situații cotidiene, demonstrând atenție și atitudine responsabilă față de sine și cei din jur. Aceasta include:

- recunoașterea situațiilor de risc și a amenințărilor la adresa siguranței corporale în viața de zi cu zi,
- demonstrarea unui comportament organizat în circumstanțe excepționale în conformitate cu un set de recomandări,
- respectarea regulilor privind condițiile de siguranță ale elevilor la domiciliu, la școală, pe stradă, în timpul transportului și în mediul înconjurător.

Temele abordate în acest manual includ conștientizarea diferitelor forme din cadrul familiei (Sarcina 17), siguranța la domiciliu (Sarcina 18), protejarea în situații meteorologice diferite (Sarcina 19) și protejarea în situații excepționale (Sarcina 20).

MODULUL 1

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt	_____	15
Sarcina 1	Cărei categorii îi aparțin? _____	16
Sarcina 2	Cum te simți astăzi? _____	18
Sarcina 3	Degetele mele mă fac special _____	20
Sarcina 4	Suntem toți la fel – suntem toți diferiți _____	22

MODULUL 2

Asigurarea calității vieții	_____	25
Sarcina 5	Cum mă simt atunci când... _____	26
Sarcina 6	Oamenii din grupul meu sunt fericiți atunci când... _____	28
Sarcina 7	Mă joc cu prietenii mei _____	30
Sarcina 8	Am grijă de lucrurile importante și prețioase _____	32

MODULUL 3

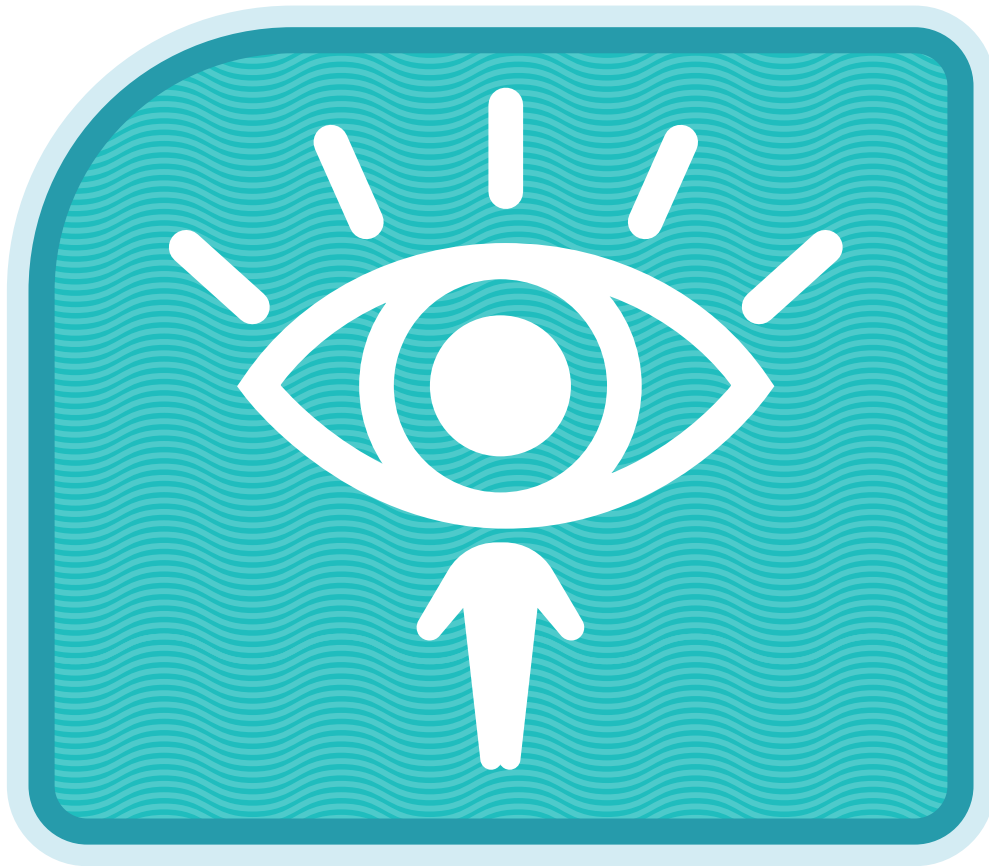
Modul sănătos de viață	_____	35
Sarcina 9	Lucrurile care îmi plac și care mă mențin sănătos _____	36
Sarcina 10	Mâncarea mea preferată! Dar, mă și menține sănătos? _____	38
Sarcina 11	Cum mă păstrez curat și sănătos _____	40
Sarcina 12	Unele lucruri pot fi periculoase! _____	42

MODULUL 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	_____	45
Sarcina 13	Ce ai văzut azi? _____	46
Sarcina 14	Puterea corpului meu _____	48
Sarcina 15	Ce fac eu cu banii mei? _____	50
Sarcina 16	Abilitățile familiei mele _____	52

MODULUL 5

Securitatea personală	_____	55
Sarcina 17	Famiile sunt diferite _____	56
Sarcina 18	Siguranța acasă _____	58
Sarcina 19	Mă protejez pe orice vreme _____	60
Sarcina 20	Mă protejez și îmi protejez familia în situații dificile _____	62

MODULUL 1

ARTA CUNOAȘTERII DE SINE ȘI A CELUIALT

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

SARCINA 1

CĂREI CATEGORII ÎI APARTIN?

Scop

Elevii înțeleg că fiecare persoană este diferită și are caracteristici unice.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Hârtie; Pixuri; Creioane colorate.

Modulul 1

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt

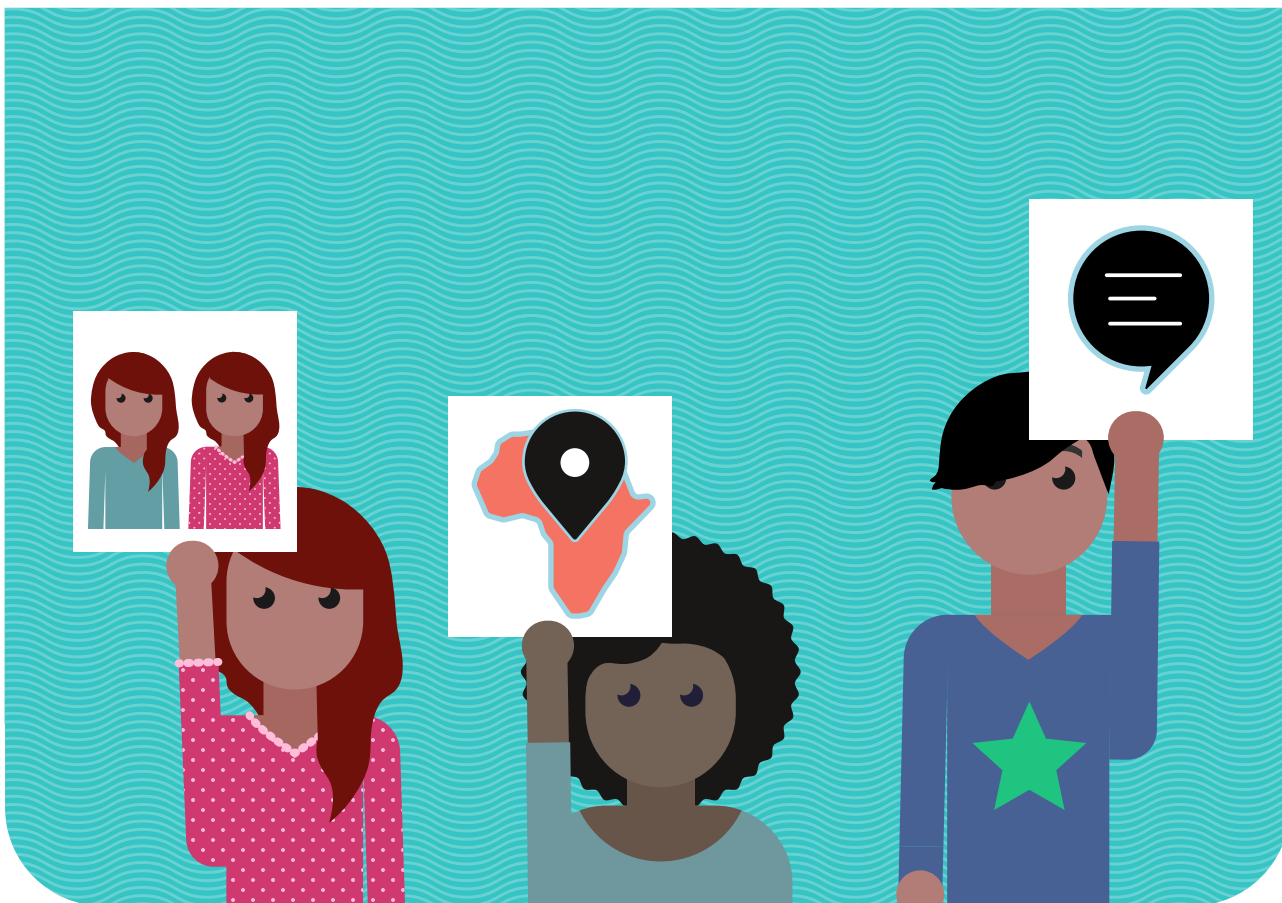
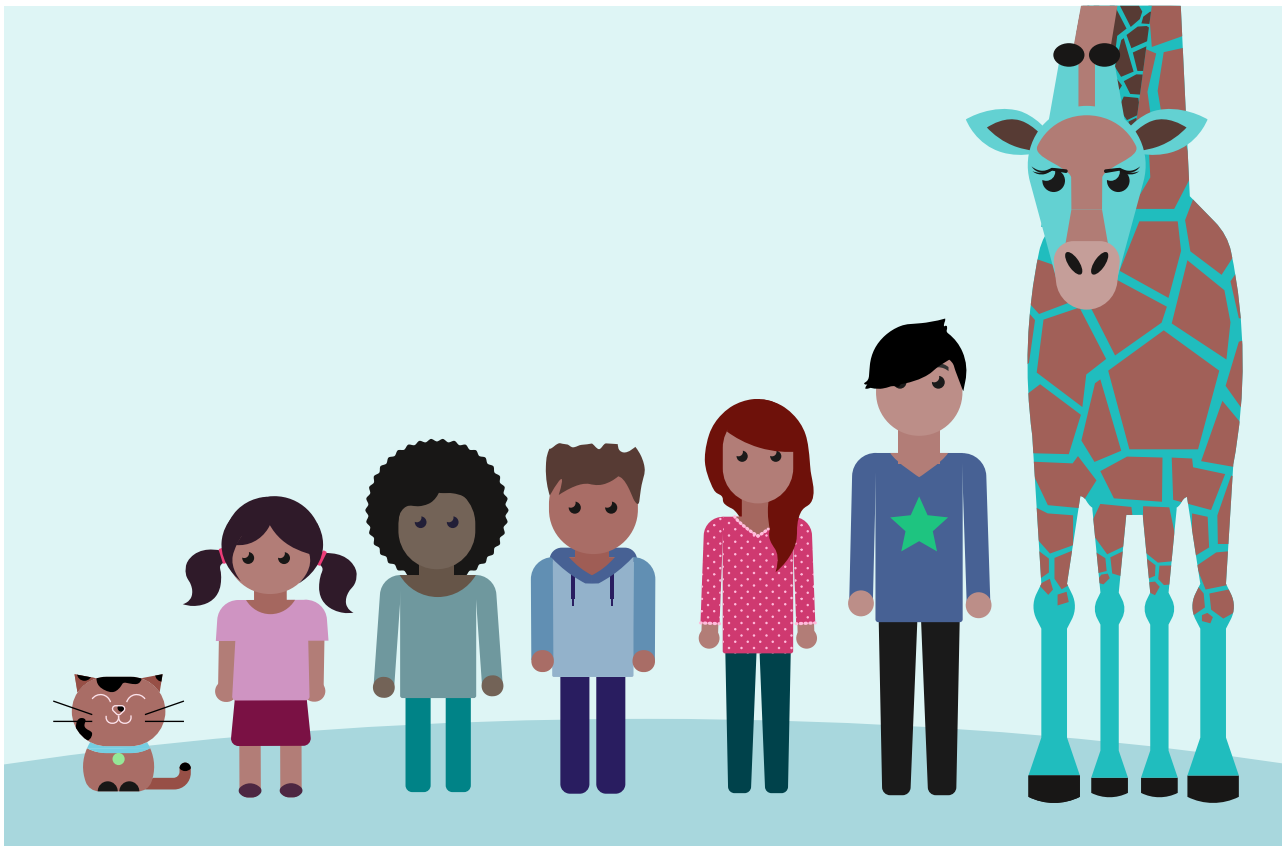
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul trasează o linie pe podea, o marchează cu bandă adezivă colorată sau le cere copiilor să-și imagineze o linie.
2. Toți elevii se așază pe linie.
3. Profesorul menționează diferite criterii după care elevii se ordonează pe linie. De exemplu, pentru criteriul „după înălțime”, elevii încep să se alinieze de la cel mai înalt la cel mai scund. Cel mai înalt stă la un capăt al liniei, cel mai scund la celălalt capăt.
4. Profesorul continuă cu noi criterii:
 - descrescător după numărul de la pantof
 - descrescător după vârstă
 - descrescător după lungimea părului
 - descrescător după numărul de frați
 - etc.
5. Elevii pot sugera și ei propriile criterii.
6. Elevii se așază din nou.
7. Profesorul prezintă conceptul de diversitate. Fiecare ar trebui să găsească un aspect care îl face diferit de ceilalți din grup (de exemplu, sunt gemeni, vin din alte continente, vorbesc o altă limbă acasă etc.).
8. Copiii notează o propoziție și fac un desen.
9. Este organizată o expoziție cu toate imaginile care ilustrează diversitatea.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 2

CUM TE SIMȚI ASTĂZI?

Scop

Elevii vorbesc despre sentimentele lor și devin conștienți de sentimentele celorlalți. Ei înțeleg că sentimentele și simptomele organismului pot fi un semn de nesiguranță.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Lucru în grup

Organizarea clasei

Imaginea copilului care consolează un alt copil; Șablon de ceas; Creioane colorate; Foarfece; Pioneze pentru a fixa săgeata de ceas.

Modulul 1

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt

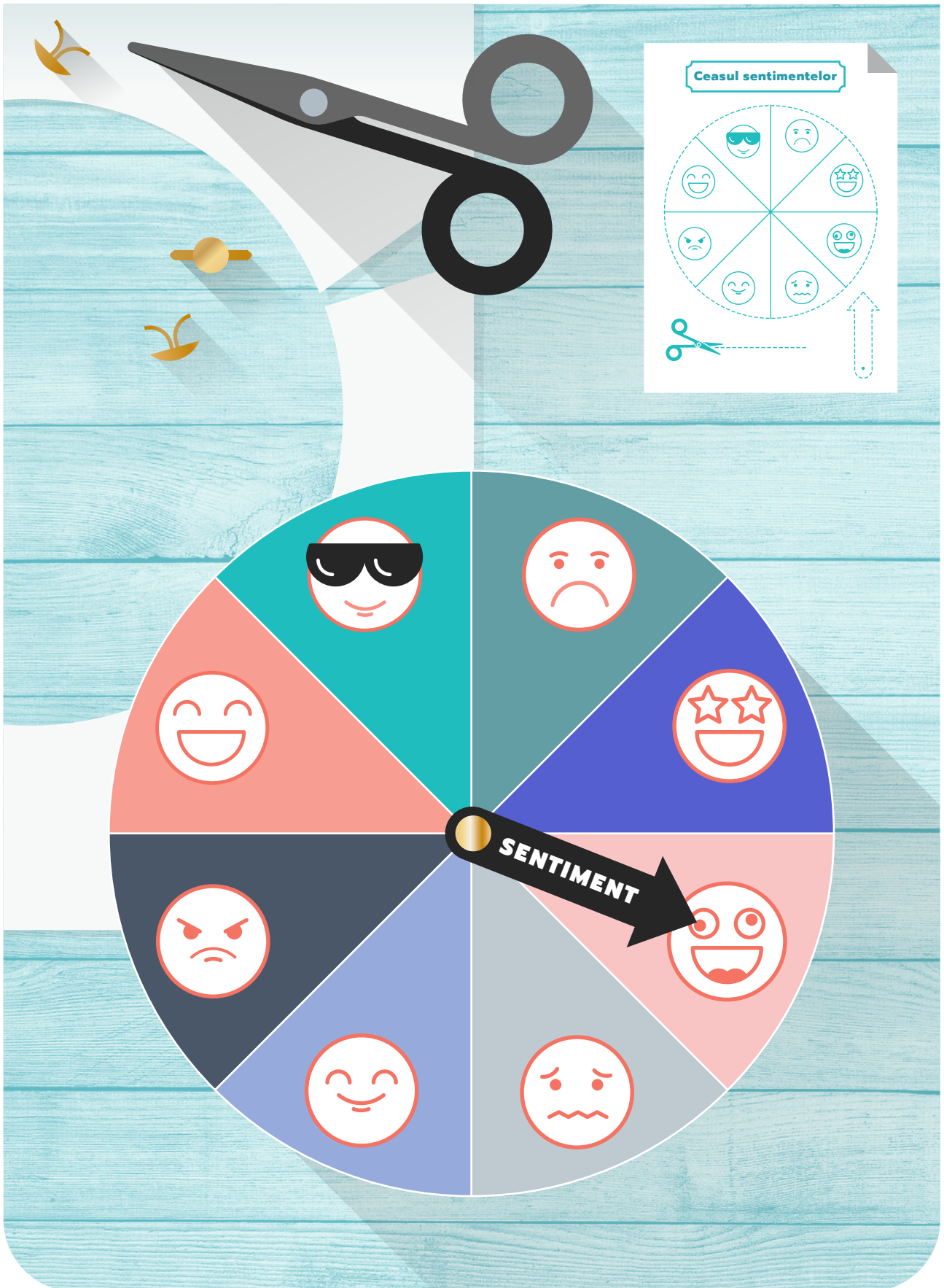
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul arată imaginea copilului care consolează un alt copil și o discută cu elevii.
2. Profesorul prezintă ceasul sentimentelor (vezi materialul pentru elevi).
3. Cu ajutorul ceasului, profesorul le spune copiilor ce simte astăzi. El include o varietate de sentimente și mișcă acul indicator al ceasului în timp ce vorbește: „Astăzi sunt fericit pentru că vremea este frumoasă și pentru că vă pot vedea pe toți aici. Îmi place meseria mea și îmi place să vă predau. Sunt un pic trist pentru că fratele meu locuiește departe.”
4. Copiii se duc la profesor, mișcă acul indicator al ceasului și spun ce simt.
5. Elevii își fac propriul ceas și colorează individual diferitele emoții, folosind culorile lor preferate, de exemplu: galbenul este fericirea, griul este tristețea etc.
6. Lucru în perechi: Un copil indică un sentiment pe ceas, iar celălalt formulează o propoziție cu acel sentiment.
7. Elevii stau în cerc. Se discută despre legătura dintre sentimente și simptomele corpului. Copiii dau exemple (cum ar fi: entuziasm – senzația de fluturi în stomac etc.). Profesorul subliniază că sentimentele negative pot indica, de asemenea, că ceva nu este în regulă și că discuția cu o persoană de încredere ar putea ajuta.
8. Joc de liniștire: Ghici ce simt? Clasa stă în cerc. Profesorul șoptește un sentiment la urechea unui copil. Copilul mimează sentimentul și ceilalți ar trebui să-l ghicească. Apoi, este rândul unui alt copil.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 3

DEGETELE MELE MĂ FAC SPECIAL

Scop

Elevii înțeleg că fiecare este diferit și că amprentele lor sunt unice. Ei înțeleg că toată lumea are drepturi, dar și responsabilități.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Hârtie; Tușieră; Vopsele.

Modulul 1

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul pregătește o tușieră sau vopsele pentru pictarea degetelor.
2. Copiii își imprimă amprentele digitale (vezi materialele pentru elevi).
3. Profesorul explică unicitatea amprentelor digitale: nimeni altcineva din lume nu are exact aceleași amprente!
4. Când elevii au terminat, își lasă caietele deschise pe bancă.
5. Apoi, elevii se plimbă printre bănci și se uită la amprentele altora. Sarcina profesorului este de a indica diferențele în amprentele digitale.
6. Elevii stau în cerc. Profesorul începe o discuție despre unicitatea tuturor și despre faptul că fiecare persoană are drepturi, dar și responsabilități. Copiii prezintă exemple de drepturi și responsabilități pe care le împărtășesc colegilor.

Variație

Dacă mai este timp și dacă mai au hârtie, elevii și-ar putea imprima și amprentele degetelor de la picioare. După aceea, ar trebui să se poată spăla pe picioare. În final, elevii și-ar putea arăta unii altora amprentele picioarelor.

Este sarcina profesorului să vorbească despre diferențe. Copiii văd dacă pot „citi” imagini în tipărituri. Unele linii ar putea arăta ca o pânză de păianjen, unele ca niște căi ferate, iar altele ar putea arăta ca o cochilie de melc sau ca un labirint etc.

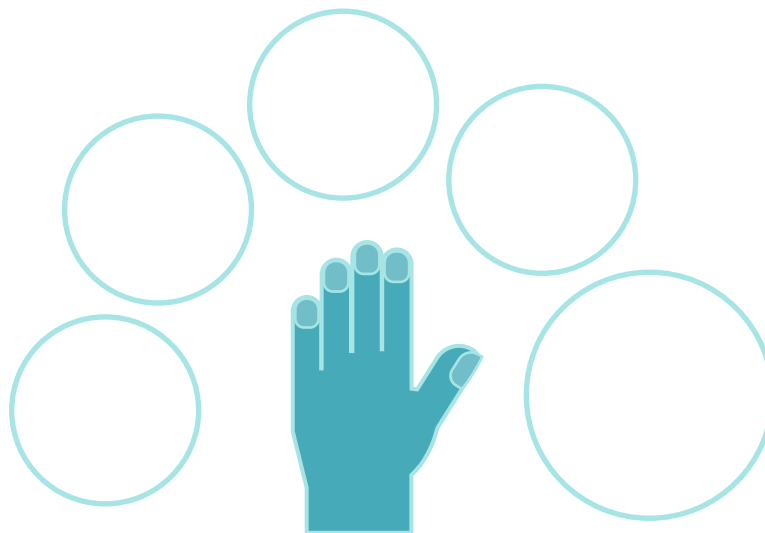
MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Degetele mele mă fac special

MÂNA DREAPTĂ

MÂNA STÂNGĂ

SARCINA 4

SUNTEM TOȚI LA FEL – SUNTEM TOȚI DIFERIȚI

Scop

Elevii reflectează asupra unicității fiecărui individ, dar înțeleg că împreună formează o comunitate. Înțeleg că în clasa lor, toți copiii au drepturi și responsabilități.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Hârtie; Foarfece; Bandă adezivă.

Modulul 1

Arta cunoașterii de sine și a celuilalt

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Joc de dinamizare „Furtună”: Toată lumea stă liniștită în cerc. Profesorul imită sunetele unei furtuni care se apropie. Copilul din stânga profesorului trebuie să imite și el sunetul, care apoi se transmite de la copil la copil până ajunge din nou la profesor. Profesorul însoțește sunetele cu descrierea furtunii (de exemplu, frecăți-vă mâinile, pocniți degetele pentru a imita sunetul picăturilor de ploaie, plesniți coapsele pentru ploaie, tropăiți din picioare pentru tunete). Furtuna acum a atins punctul culminant și se estompează încet. Parcurgeți secvența de sunete înapoi, până când soarele strălucește din nou.
2. Apoi, profesorul prezintă sarcina. Copiii vor confecționa un „lanț de oameni” din hârtie împăturită (a se vedea materialele pentru elevi). Profesorul le arată copiilor cum să lucreze.
3. În perechi, copiii realizează „lanțuri de oameni din hârtie” și îi colorează (câte un copil de la fiecare capăt).
4. Lanțurile sunt așezate pe o masă sau lipite pe tablă pentru ca toată lumea să le vadă. Profesorul subliniază faptul că toți copiii sunt diferiți, dar toți aparțin unei comunități.
5. Împreună discută despre drepturile și responsabilitățile pe care toți copiii le au în clasă. Profesorul le notează pe un poster. Toți elevii semnează posterul.
6. Joc de liniștire „Cine este?”: Toată lumea stă în cerc. Profesorul începe să descrie un copil, de exemplu: „Văd pe cineva care are părul șaten, poartă un pulover roșu și pantofi albi”. Copilul care a fost descris este următorul care va descrie un alt copil.

MATERIALE PENTRU ELEVI

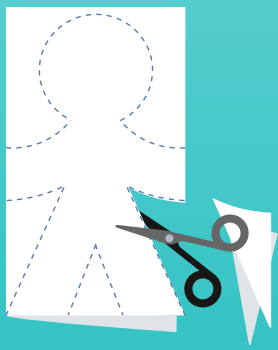
Pe tablă/proiector/fișă de lucru

1

2

3

MODULUL 2

ASIGURAREA CALITĂȚII VIEȚII

Asigurarea calității vieții pune accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

SARCINA 5

CUM MĂ SIMT ATUNCI CÂND...

Scop

Elevii reflectează asupra sentimentelor lor în diferite situații și asupra comportamentului adecvat.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Șabloane pentru contururi de fețe;
Pixuri; Creioane colorate.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Joc de dinamizare: melodia „Dacă ești fericit” (există în majoritatea limbilor, poate fi găsită pe Youtube).
2. Elevii stau în bănci.
3. Profesorul notează niște propoziții pe tablă sau le cere elevilor să citească propozițiile din fișa lor de lucru (vezi pagina următoare).
4. Elevii sunt rugați să-și imagineze cum arată expresia feței pentru fiecare situație.
5. Ei desenează pe fișe câte o față care să se potrivească acelei situații.
6. După ce toată lumea a terminat, profesorul desenează contururi de fețe pe tablă sau pe o foaie de hârtie. El le cere elevilor să spună care au fost răspunsurile lor.
7. Cine vrea să completeze contururile de pe tablă sau să arate tuturor fața desenată pe fișă, să ridice mâna.
8. Elevii imită expresia feței care a fost desenată în fața clasei și toți ceilalți imită și ei.
9. Elevii stau așezați în cerc. Discută despre diverse situații care generează sentimente diferite și despre exprimarea emoțiilor în mod diferit (de exemplu, atunci când primești un cadou care nu-ți place, când cineva te tachinează în clasă etc.).
10. Joc de liniștire: Cântați din nou melodia.

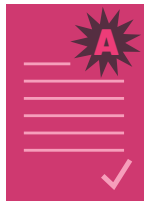

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Cum mă simt atunci când...

Am făcut o treabă bună la școală.

Sunt bruscat de un alt copil.

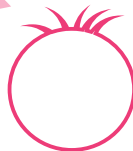
Dau de bucluc pentru o faptă pe care n-am făcut-o.

Primesc un cadou.

M-am rănit singur.

Trebuie să merg singur pe o stradă întunecată.

SARCINA 6

OAMENII DIN GRUPUL MEU SUNT FERICIȚI ATUNCI CÂND...

Scop

Elevii reflectează asupra sentimentelor din familia lor sau din grupul de colegi și asupra modului în care reacționează diferiți membri ai familiei sau ai grupului.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Șablon pentru tabel; Pixuri.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Următoarea sarcină poate fi realizată în clasă sau poate fi dată ca temă pentru acasă.
2. Elevii stau în cerc. Profesorul repetă tema sentimentelor și le cere elevilor să rememoreze unele dintre sentimentele pe care le-au întâlnit deja.
3. Elevii își împărtășesc anumite sentimente trăite în situații diferite. Ei dau exemple de situații diverse.
4. Profesorul prezintă sarcina de lucru și le arată elevilor tabelul (sau le cere copiilor să copieze tabelul de pe tablă).
5. Elevii primesc sarcina de a se gândi la membrii familiei sau la prietenii lor.
6. Elevii pot completa tabelul în clasă sau o pot face acasă, întrebându-și membrii familiei sau prietenii.
7. Elevii înregistrează răspunsurile pe fișă.
8. Profesorul le reamintește elevilor că, dacă își întreabă membrii familiei sau prietenii, trebuie să le mulțumească pentru interviu.
9. După completarea tabelului, elevii discută răspunsurile în plen, cu profesorul. Este important să-și dea seama că oamenii reacționează diferit în situații diferite și că sentimentele unei persoane sunt, de asemenea, unice. Este important ca elevii să înțeleagă faptul că uneori, a te pune în pielea unei alte persoane, te poate ajuta să o înțelegi mai bine. În funcție de dinamica grupului, se poate face și o mică prezentare statistică (de exemplu, coloane pentru fiecare întrebare).

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Membrii grupului meu

frate

tata

prieten 2

sora

bunica

unchi

alte persoane importante

mătușa

prieten 1

mama

bunic

Bunica mea este fericită atunci când am timp pentru ea

este trist atunci când _____

este furios atunci când _____

este stingher atunci când _____

este relaxat atunci când _____

este trist atunci când _____

este speriat atunci când _____

SARCINA 7

MĂ JOC CU PRIETENII MEI

Scop

Elevii se gândesc la jocurile lor preferate și reflectează la problema de gen în contextul jocurilor (jocurile pentru fete și cele pentru băieți).

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Fișe de lucru; Pixuri; Creioane colorate.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

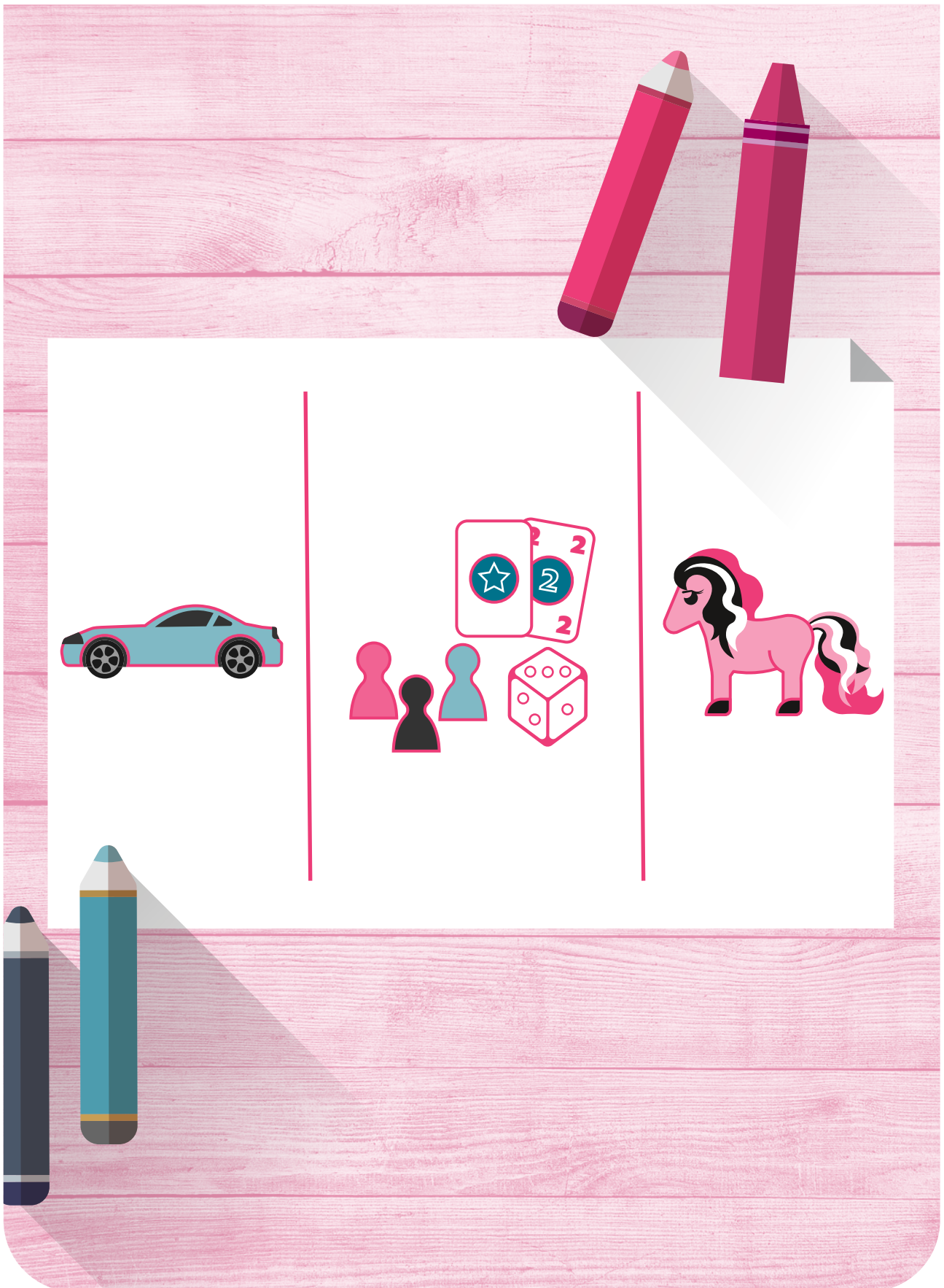
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul prezintă tema jocurilor. Într-o scurtă discuție, îi întreabă pe elevi ce fel de jocuri preferă de obicei. Există jocuri tipice pentru băieți sau pentru fete sau toți copiii pot juca orice joc?
2. Elevii se întorc în bănci. Ei desenează în mijlocul unei foi de hârtie o imagine cu jucăria sau jocul lor preferat.
3. În partea stângă a jucăriei sau a jocului preferat, desenează un joc sau o jucărie tipică pentru băieți.
4. În partea dreaptă, desenează un joc sau o jucărie tipică pentru fete.
5. Apoi, reflectează la această întrebare: în ce parte/categorie se încadrează jucăria sau jocul lor preferat? Este o jucărie sau un joc de fată sau de băiat? Elevii se gândesc la această întrebare.
6. Elevii formează grupuri de patru și discută rezultatele.
7. Elevii se întorc în cerc. Într-o discuție finală, ei încearcă să răspundă la întrebarea: „acest lucru ar putea fi și invers?” (de exemplu, un joc pentru fete poate fi un joc pentru băieți? Dacă nu - de ce nu?). Este sarcina profesorului să dirijeze această discuție deschisă către egalitatea de gen.
8. Lecția se încheie cu sarcina ca elevii să joace în mod conștient un joc diferit în pauzele de astăzi.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 8

AM GRIJĂ DE LUCRURILE IMPORTANTE ȘI PREȚIOASE

Scop

Elevii reflectează asupra importanței diferitelor lucruri care sunt prețioase pentru ei și pentru omenire, în general. Înțeleg că trebuie să aibă grijă de ele.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Imagini cu diferite lucruri prețioase (de exemplu, natura, bunuri personale etc.); Șablon pentru o cutie de valori.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

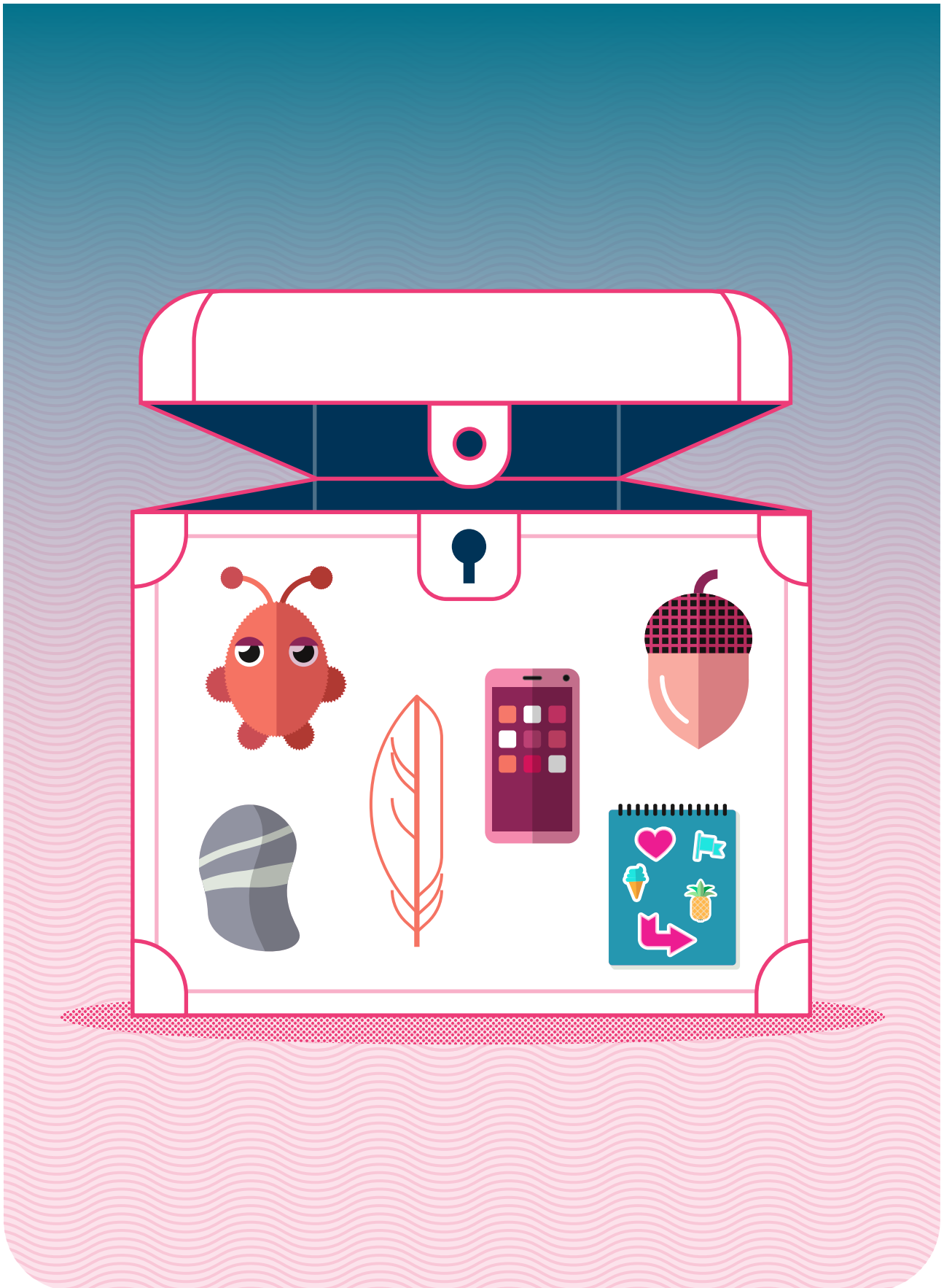
DESCRIEREA LECȚIEI

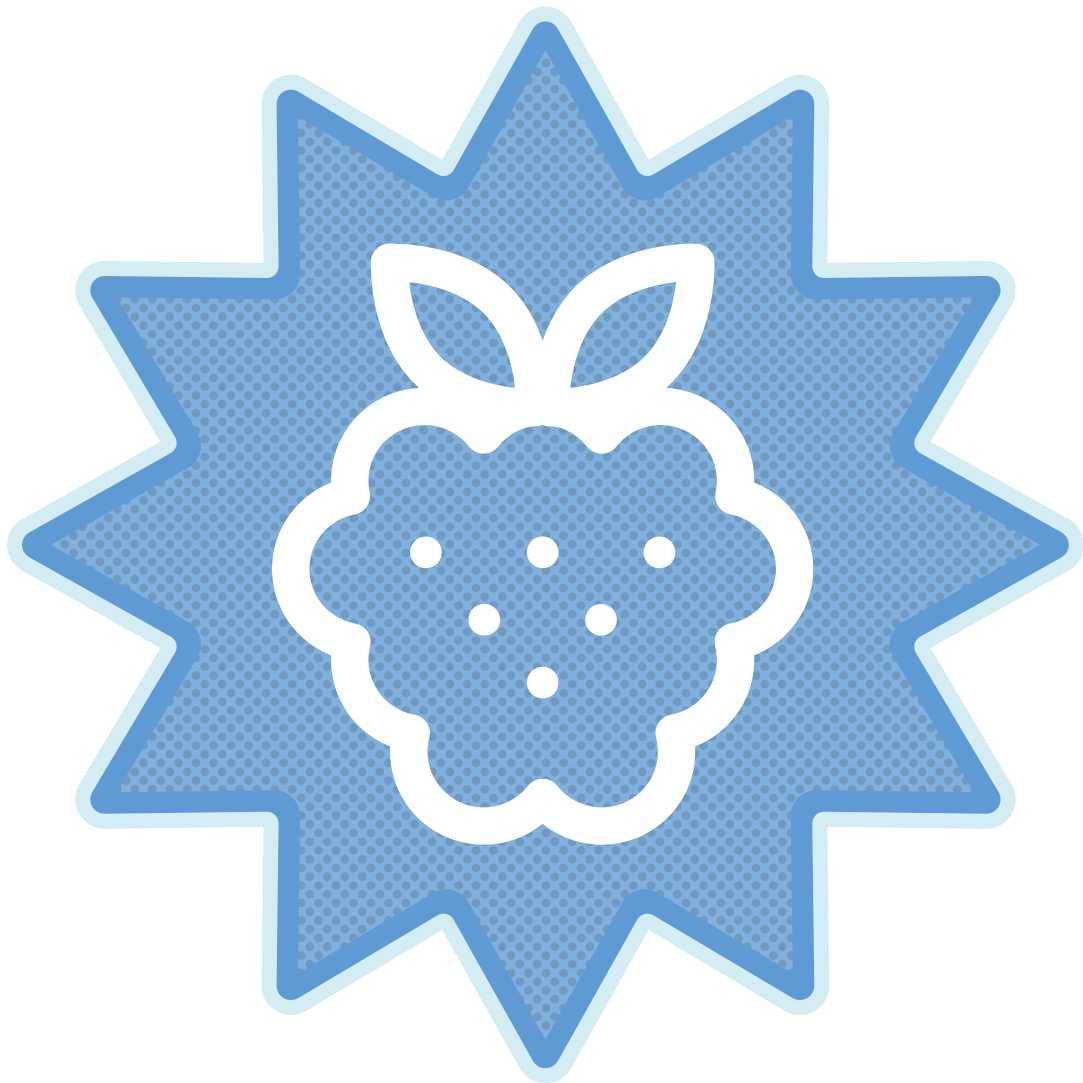
1. Elevii stau în cerc. Profesorul pune pe podea diferite imagini cu lucruri prețioase.
2. Profesorul începe o discuție despre acele imagini și ce înseamnă lucrurile respective pentru ei. Ei vorbesc despre motivele pentru care aceste lucruri sunt prețioase. De exemplu, pentru că au fost scumpe, pentru că sunt legate de anumite amintiri, pentru că nu pot fi ușor înlocuite dacă au dispărut (lucruri speciale din natură etc.).
3. Elevii se întorc în băncile lor și se gândesc la propriile lucruri prețioase. Le pun în cutia personală de comori. Acesta ar putea fi un desen (folosind șablonul) sau o cutie reală (de exemplu, o cutie de carton). Dacă folosesc o cutie adevărată, își desenează lucrurile prețioase pe hârtie, le colorează și le decupează.
4. Este important ca profesorul să-i determine pe elevi să înțeleagă că nu numai bunurile individuale (bunurile personale) sunt prețioase, ci și bunurile comune (resursele naturale precum apa, pădurile, mediul curat etc.).
5. Când elevii și-au terminat cutiile de comori, le pot expune în sala de clasă, fie punând imaginile pe perete, fie organizând o expoziție de cutii cu comori.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

MODULUL 3

MODUL SĂNĂTOS DE VIAȚĂ

Modul sănătos de viață ghidează elevii în aspecte ce țin de sănătatea fizică și emoțională, de alimentația sănătoasă, de contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

SARCINA 9

LUCRURILE CARE ÎMI PLAC ȘI CARE MĂ MENȚIN SĂNĂTOS

Scop

Elevii reflectează asupra lucrurilor care le plac și care îi mențin sănătoși și realizează importanța unui stil de viață sănătos.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

O coală mare de hârtie/poster;
Creioane colorate; Pixuri; Fișe pentru preferințele personale sau șablon.

Modulul 3

Modul sănătos de viață

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul așază o coală mare de hârtie/un poster în mijloc. Elevii se gândesc la toate lucrurile care le plac. Ei le scriu și / sau le desenează pe poster.
2. Profesorul ajută la notarea tuturor ideilor. Apoi, le pune următoarea întrebare: „Care dintre aceste lucruri vă mențin sănătoși?” Elevii încercuiesc pe poster acele lucruri care îi păstrează sănătoși.
3. Împreună încearcă să găsească mai multe exemple de activități sau lucruri care le plac elevilor și care îi mențin sănătoși. Este important ca elevii să înțeleagă diferența dintre lucruri și activități.
4. Elevii se întorc în bănci. Ei își trec pe fișa personală propriile preferințe. Le pot scrie, pot folosi șablonul sau le pot desena.
5. De asemenea, le pot colora sau sublinia pe cele care le plac în mod special.
6. Când au terminat, elevii își pun foile în mijlocul clasei (pe podea sau pe o masă).
7. Apoi, se plimbă în jurul lor și ghicesc cui aparțin diferitele foi.
8. Se întorc din nou în cerc și verifică dacă au ghicit corect. Profesorul repetă acum diferența dintre lucruri (de exemplu, fructe etc.) și activități (de exemplu, fotbal, gimnastică, mers pe jos la școală etc.).
9. Elevii aleg apoi activități pe care pot și le-ar plăcea să le facă până a doua zi, planificând cum și când le vor face.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 10

MÂNCAREA MEA PREFERATĂ! DAR, MĂ ȘI MENȚINE SĂNĂTOS?

Scop

Elevii reflectează asupra mâncării preferate și analizează dacă aceasta este sănătoasă. Ei înțeleg că își pot influența sănătatea prin alimentele pe care le consumă.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Formular pentru hrana zilnică;
Creioane colorate; Mostre de mâncăruri diferite.

Modulul 3

Modul sănătos de viață

DESCRIEREA LECȚIEI

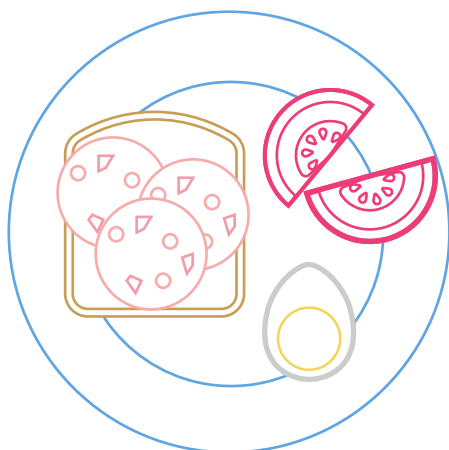
1. Elevii stau în cerc în jurul unei mese mai mari.
2. Profesorul pune pe masă diferite tipuri de mâncare (mâncare sănătoasă și nesănătoasă, de exemplu: pâine, legume, fructe, produse lactate, chipsuri, cârnați etc.). Profesorul denumește împreună cu elevii diferitele elemente.
3. Elevii discută despre mâncărurile care le plac și despre cele care nu le plac. La pasul următor, profesorul orientează discuția către feluri de mâncare sănătoase și nesănătoase, punându-le elevilor diferite întrebări. Elevii își aduc contribuția răspunzând la întrebări.
4. Elevii se întorc în bănci. Se gândesc la mâncarea lor preferată: pentru micul dejun, pentru prânz, pentru cină și ca gustare.
5. Își desenează alimentele preferate pe formular sau pe o foaie goală. Dacă nu mănâncă de patru ori pe zi, pot desena ceea ce și-ar dori să mănânce. Ei colorează și / sau etichetează mesele.
6. Elevii menționează, de asemenea, dacă mâncarea lor preferată este sănătoasă sau nu. Cu ajutorul profesorului încearcă să găsească o mâncare sănătoasă care să le placă și care ar putea fi o alternativă.
7. După ce au terminat, se reîntorc în cerc, aducându-și alimentele preferate și sănătoase.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

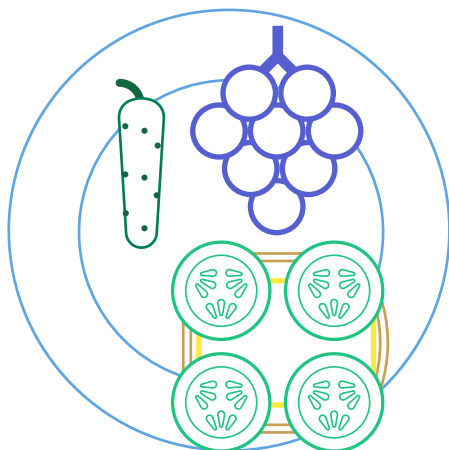
Mâncarea mea preferată...

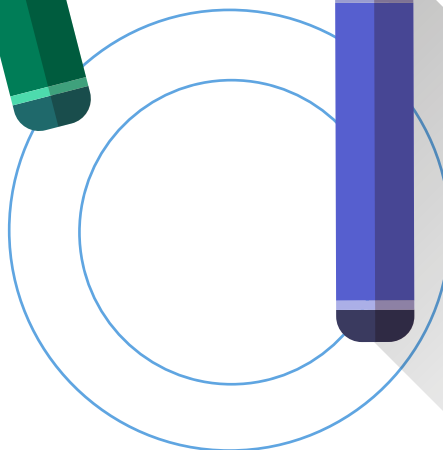
... pentru micul dejun

... pentru prânz

... gustare

... pentru cină

SARCINA 11

CUM MĂ PĂSTREZ CURAT ȘI SĂNĂTOS

Scop

Elevii înțeleg că ritualurile de igienă sunt importante pentru sănătatea lor și, mai ales, pentru prevenirea bolilor contagioase. Ei își însușesc/își asumă diferite reguli de igienă.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Poster cu regulile de igienă pentru COVID-19; Creioane colorate; Pixuri.

Modulul 3

Modul sănătos de viață

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul așază în centrul cercului un afiș cu diferite reguli de igienă pentru prevenirea răspândirii virusului COVID-19 (sau a altor virusi).
2. Profesorul observă reacțiile elevilor și poate adăuga câteva explicații.
3. Profesorul repetă principalele reguli de igienă pentru prevenirea COVID-19 (spălarea regulată a mâinilor, strănutul și tusea în îndoitura cotului, distanțarea socială etc.). El lasă elevii să exemplifice diferite reguli.
4. Profesorul se referă acum la alte reguli de igienă și îi întreabă pe elevi: Ce alte reguli de igienă ar trebui să urmați pentru a vă menține sănătoși? Se face o sesiune de brainstorming.
5. Elevii formează perechi și creează un poster cu regulile lor de igienă personală. Profesorul oferă imagini din reviste sau copii ale simbolurilor pentru regulile de igienă. Elevii decupează imagini, fac desene și indică alături ce trebuie făcut și când (sau cât de des).
6. Când posterele sunt terminate, acestea sunt afișate în sala de clasă.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Pentru a preveni răspândirea coronavirusului

 <p>Spălați-vă pe mâini</p>	 <p>Acoperiți-vă gura când tușiți sau strănutați</p>	 <p>Evitați să vă atingeți fața</p>
 <p>Păstrați suprafețele curate</p>	 <p>Nu mai dați mâna și nu vă mai îmbrățișați</p>	 <p>Păstrați distanța</p>

Reguli de igienă personală

SARCINA 12

UNELE LUCRURI POT FI PERICULOASE!

Scop

Elevii înțeleg că unele produse pot avea efecte periculoase. Ei înțeleg că este important să se prevină folosirea lor abuzivă. Știu ce să facă în caz de abuz.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Obiecte periculoase; Pânză / prosop;
Creioane colorate; Hârtie.

Modulul 3

Modul sănătos de viață

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul explică faptul că pentru această lecție este foarte important ca elevii să respecte regulile. Profesorul așază în mijlocul cercului o pânză sau un prosop cu diferite obiecte periculoase. El le spune copiilor că nu le pot atinge. Aceste obiecte ar putea fi: un cuțit ascuțit, pastile, alte tipuri de medicamente, o seringă, dispozitive electrice, o sticlă spartă, un aparat de ras etc.
2. Profesorul îi întreabă pe copii dacă știu ce sunt acele obiecte și ce fac oamenii cu ele.
3. Profesorul arată clar că aceste obiecte pot fi foarte periculoase. El demonstrează diferite situații periculoase care ar putea apărea.
4. Elevii se întorc în bănci. Ei desenează obiectele periculoase pe o foaie de hârtie și indică prin săgeți o situație periculoasă pe care o poate provoca fiecare obiect. Profesorul îi ajută să formuleze propoziții complete (de exemplu, sticla spartă îmi poate tăia degetele).
5. Profesorul le cere elevilor să formeze perechi. Astfel grupați, elevii aleg o situație periculoasă și se gândesc la ce ar face în acest caz. Ei simulează situația respectivă.
6. Toți elevii se întorc în cerc. Profesorul invită câteva perechi pentru a-și prezenta micul joc de rol. Într-o rundă finală, profesorul explică din nou ce trebuie făcut în caz de urgență: sunați la numerele de urgență (repețați numerele), primiți ajutor etc. Este o idee bună să se afișeze în clasă un poster cu numerele ce pot fi apelate în caz de urgență.

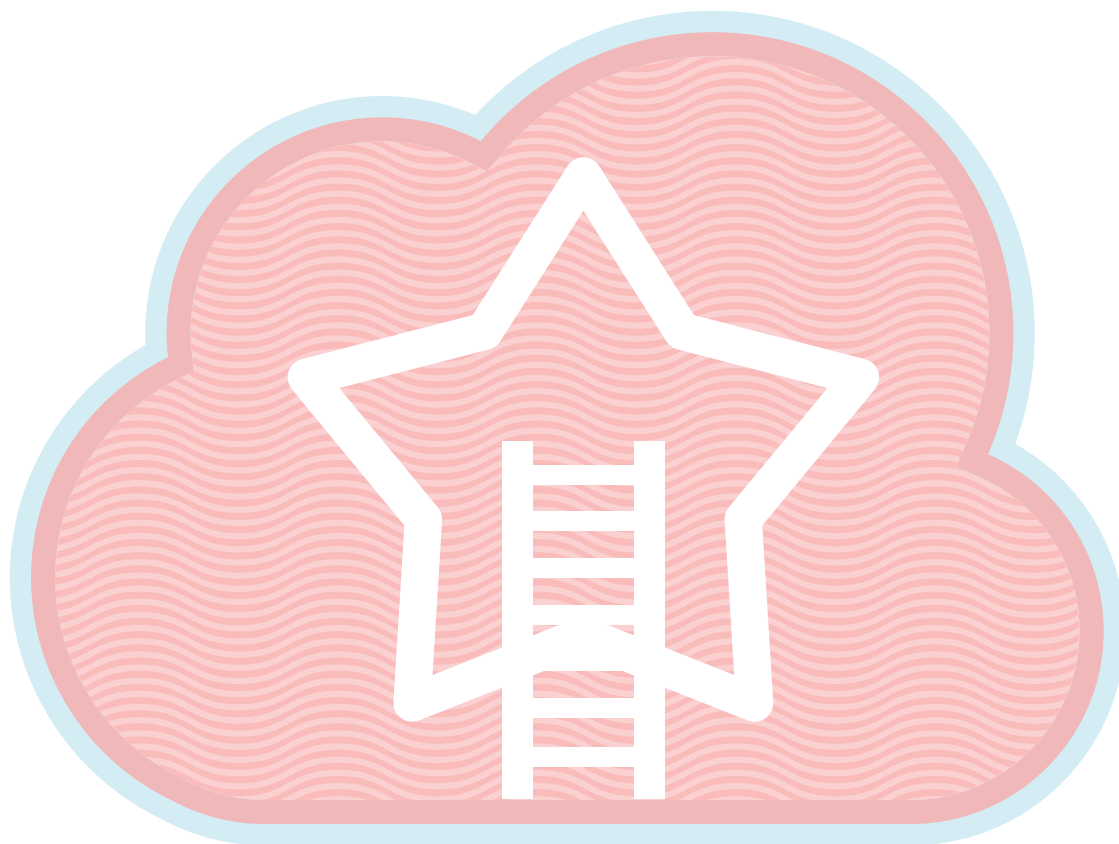

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Situații periculoase

- Medicamentele pot fi otrăvitoare.
- Cioburile de sticlă mă pot tăia la degete.
- Aparatele electrice defecte mă pot electrocuta.

MODULUL 4

PROIECTAREA CARIEREI PROFESIONALE ȘI DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

SARCINA 13

CE AI VĂZUT AZI?

Scop

Elevii reflectează la lucrurile pe care le-au văzut în timpul activității lor de zi cu zi. Apreciază lucrurile mici și își exersează/ manifestă percepția conștientă.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Formular pentru listă; Pixuri, Creioane colorate.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul adună toți elevii într-un cerc și le povestește ce a făcut, deja, în ziua respectivă. Profesorul încearcă să fie cât mai precis posibil și subliniază lucrurile pe care le-a văzut în timpul acelor activități.
2. Reîntorși în bănci, elevii se gândesc la ziua lor de până atunci. Rememorează ce au făcut și ce au văzut în timpul acelor activități. Profesorul poate da exemple: „Ce ai văzut când te-ai trezit? Ce ai văzut când ai mers pe jos la școală? Cât de lungă este lista ta?”
3. Elevii își notează sau desenează activitățile făcute și ceea ce au văzut.
4. Când au terminat, elevii revin în cerc cu listele lor.
5. Elevii își împărtășesc poveștile cu întreaga clasă. Ca o remarcă finală, profesorul subliniază că este important să observi și lucrurile mici din timpul zilei și să fii mereu atent.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 14

PUTEREA CORPULUI MEU

Scop

Elevii devin conștienți de lucrurile pe care le pot face diferite părți ale corpului.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Carduri diferite cu imagini și / sau cuvinte care reprezintă părțile corpului; Pixuri; Creioane colorate.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

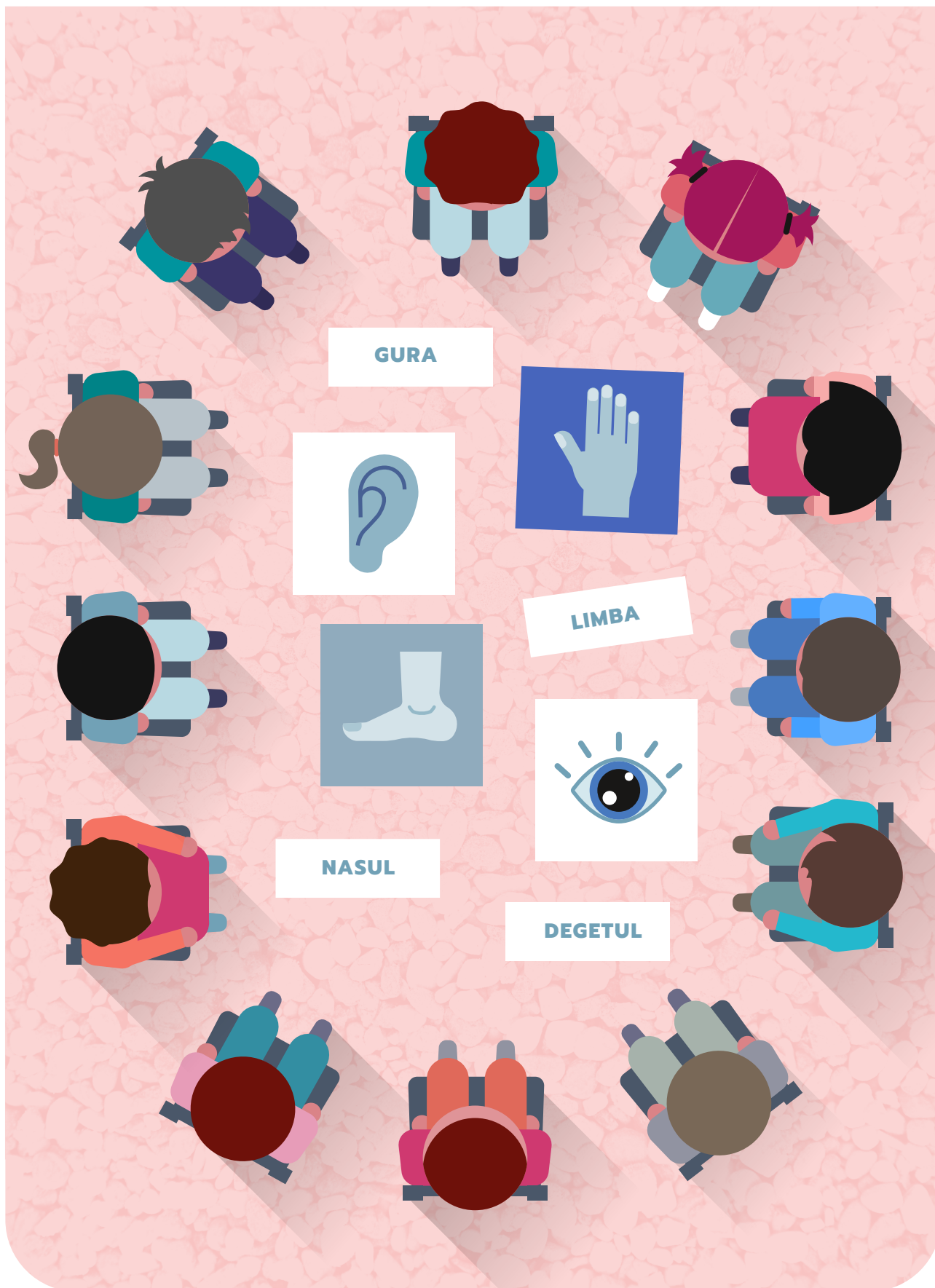
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul prezintă diferite carduri cu imagini și cuvinte care reprezintă părți ale corpului.
2. Profesorul prezintă sarcina: alegeți o parte a corpului și gândiți-vă ce poate face această parte. Profesorul dă un exemplu care include lucruri realiste și „normale” pe care le face de obicei acea parte a corpului și, de asemenea, activități amuzante și creative sau mișcări care nu sunt obișnuite pentru acea parte a corpului.
3. Elevii aleg o parte a corpului și se întorc în băncile lor. Ei notează sau desenează pe o foaie de hârtie toate lucrurile pe care le poate face acea parte a corpului.
4. Când au terminat, elevii se plimbă prin clasă și își compară rezultatele cu colegii lor. Au idei similare? Elevii încercuiesc lucrurile care sunt la fel.
5. Elevii se întorc în cerc. Profesorul le cere unora dintre elevi, care au ales diferite părți ale corpului, să-și prezinte rezultatele.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 15 CE FAC EU CU BANII MEI?

Scop

Elevii analizează modul în care își gestionează banii. Ei fac diferența între nevoi și dorințe.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Imagini ale diferitelor lucruri reprezentând nevoi și dorințe (de exemplu, nevoi: mâncare, băutură, haine, încălțăminte etc.; dorințe: telefon, televizor, mașină, piscină etc.); Creioane colorate; Lipici; Ziare sau reviste vechi.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc.
2. Profesorul pune imagini cu diferite obiecte în mijlocul cercului.
3. Elevii descriu ceea ce văd. Ei numesc obiectele respective.
4. Împreună, discută despre diferența dintre lucrurile de care cineva are nevoie și cele pe care și le dorește.
5. Elevii ordonează imaginile în două coloane, plasându-le pe cele două laturi ale cercului.
6. La pasul următor, elevii reflectează asupra modului în care și-ar cheltui banii. Ei sugerează diverse lucruri, ținând cont de cele două categorii: nevoi și dorințe. De asemenea, discută despre ce pot cumpăra de fapt copiii și câți bani au de obicei (de exemplu, bani pentru dulciuri, lucruri mici, bani cadou de ziua de naștere etc.).
7. Elevii formează perechi. Ei decupează din reviste și ziare fotografii cu lucruri care reprezintă nevoi și dorințe.
8. Lipesc fotografiile pe un poster, grupate în două coloane: nevoi și dorințe.
9. Sub ele notează pe ce lucruri și-ar cheltui banii.
10. Își afișează posterele și privesc împreună „expoziția”.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 16

ABILITĂȚILE FAMILIEI MELE

Scop

Elevii analizează diferite abilități din cadrul familiei lor și descoperă de la cine și cum au fost învățate aceste abilități.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Șabloane de copaci pentru abilități;
Carduri cu elementele unui copac (rădăcină, trunchi, coroană);
Formular cu întrebări; Pixuri;
Creioane colorate.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul plasează în mijlocul cercului carduri cu elementele unui copac (rădăcină, trunchi, coroană) sau o schiță mare a unui copac, pentru a prezenta conceptul de abilități. El oferă un exemplu: abilitatea învățată (coroana arborelui), unde a fost învățată (trunchiul) și de la cine a fost învățată (rădăcinile).
2. Profesorul cere unor elevi să dea și ei exemple. Dacă nu se oferă niciun voluntar, profesorul dă un alt exemplu.
3. Elevii se întorc în băncile lor și completează singuri trei copaci.
4. Când au terminat, elevii aleg un membru al familiei de la care au învățat o abilitate. Aceasta poate fi o abilitate generală (de exemplu, să organizeze ceva) sau o abilitate de lucru specifică (de exemplu, să picteze, să construiască un perete, să calculeze prețul într-un magazin, să repare ceva). Membrii familiei pot fi: tatăl, mama, bunicii, sora, fratele, mătușa, unchiul, vărul etc.
5. Elevii citesc întrebările (formularul) sau le copiază de pe tablă.
6. Ca titlu, elevii notează numele abilității. Acasă încearcă să găsească un loc liniștit pentru interviul cu membrul familiei.
7. Răspunsurile sunt înregistrate pe o foaie.
8. La sfârșitul interviului, îi mulțumesc persoanei intervievate.
9. Elevii revin la școală cu foile completate și le discută împreună cu profesorul.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Abilitățile familiei mele

Abilitatea mea este:

Am învățat-o de la:

Unde ai învățat această abilitate? _____

Ce îți place la această abilitate? _____

De ce anume ai nevoie pentru această abilitate? (instrumente, materiale, ingrediente) _____

Ce este cel mai dificil la această abilitate? _____

MODULUL 5

SECURITATEA PERSONALĂ

Securitatea personală oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

SARCINA 17

FAMILIILE SUNT DIFERITE

Scop

Elevii reflectează asupra familiilor lor și a caracteristicilor acestora, fără a judeca. Ei ajung să cunoască diferite forme de familie și se gândesc la oamenii în care au cea mai mare încredere.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Șabloane pentru desenarea familiei;
Pixuri; Creioane colorate.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

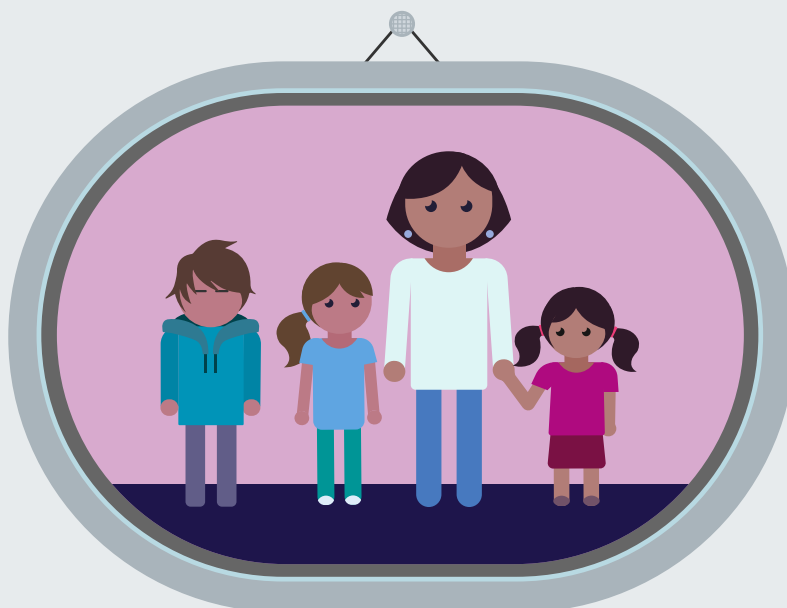
1. Elevii stau în cerc.
2. Profesorul prezintă următoarea sarcină:
„Acum, se ridică toți copiii care ...”
 - au o soră sau un frate ...”
 - au mai multe surori sau frați ...”
 - trăiesc cu tatăl și mama ...”
 - trăiesc doar cu mama sau doar cu tatăl ...”
 - se simt confortabil acasă ...”
 - nu locuiesc cu tatăl sau mama, ci cu altcineva ...”
 - ar dori să aibă ei înșiși o familie când vor fi mari ...”
3. După ce elevii au urmat aceste instrucțiuni, profesorul conduce discuția punând următoarele întrebări: Ți-a plăcut această sarcină? Cum a fost pentru tine, dacă ai fost singurul care s-a ridicat în picioare?
4. Profesorul îi încurajează pe elevi să se uite la cuvinte cu membrii familiei (a se vedea materialele pentru elevi). Elevii au sarcina de a decide cine face parte din familia lor și cine nu.
5. Elevii își desenează familia și notează cine este fiecare membru.
6. La pasul următor, se gândesc la oamenii în care au încredere. La cine ar merge cu o problemă? Cu cine pot împărtăși un secret? Există secrete bune și rele? Această discuție trebuie să fie condusă cu grijă de profesor.
7. În perechi, elevii își arată desenele și fac comparație între familiile lor.
8. Este important ca profesorul să ghideze această discuție ca fiind una foarte deschisă și sensibilă și să clarifice faptul că familiile pot avea alcătuirii foarte diferite, de exemplu familii monoparentale, sau familiile „patchwork” (în care cel puțin unul dintre părinți are unul sau mai mulți copii din relații anterioare) etc.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Mama, tata, văr, mătușă,
bunică, unchi, naș, nașă,
străbunică, străbunic,
soră, frate ...

SARCINA 18

SIGURANȚA ACASĂ

Scop

Elevii învață despre siguranța acasă și ce trebuie să facă în caz de urgență.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Foi de desen; Creioane colorate; Pixuri; Poster cu numerele de urgență.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul relatează despre un accident sau o situație de urgență în casă. Poate fi un caz real din experiența proprie sau unul fictiv.
2. Elevii împărtășesc și ei propriile povești despre accidente sau situații de urgență la domiciliu.
3. Profesorul orientează discuția spre alte posibile pericole de acasă și menționează cum trebuie reacționat și ce trebuie făcut. Este prezentat conceptul unui plan de evacuare. Profesorul le arată elevilor traseul de evacuare din școală. Repetă împreună cu elevii numerele de telefon care pot fi apelate în caz de urgență.
4. Sarcina elevilor este să se gândească la o poveste de urgență cu un final fericit, fie o poveste reală, fie una inventată. Apoi, vor crea benzi desenate pentru a ilustra povestea.
5. Profesorul le poate arăta câteva exemple de benzi desenate, explicându-le că o bandă desenată constă dintr-o serie de imagini însoțite de bule de vorbire. Pentru această bandă desenată, profesorul sugerează să nu se folosească mai mult de șase – opt imagini.
6. Elevii lucrează individual pe hârtie de desen, decidând dacă vor să facă mai întâi o schiță. Profesorul îi îndrumă.
7. Când benzile desenate sunt terminate, acestea sunt afișate în clasă, astfel încât toată lumea să le poată vedea. Profesorul poate organiza o rundă finală (în lecția următoare) în care elevii își prezintă benzile desenate.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Plan de evacuare

Povestea mea despre un accident

-
-
-
-
-
-

SARCINA 19

MĂ PROTEJEZ PE ORICE VREME

Scop

Elevii înțeleg necesitatea unei protecții adecvate în diferite situații meteorologice.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Echipamente diverse pentru vreme diferită; Creioane colorate; Pixuri; Carduri cu diferite scenarii meteo; Foi mari (A3) de hârtie; Lipici.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. În mijlocul cercului, profesorul așază diferite echipamente (de exemplu, haine - călduroase și răcoroase, mănuși, haină de ploaie, umbrelă, cizme, cremă de protecție solară etc.).
2. Elevii denumesc diferitele obiecte. Profesorul începe o discuție despre anumite condiții în care se folosesc acele echipamente, susținând motivele utilizării lor (de exemplu, protecție împotriva frigului, a căldurii, a soarelui, a insectelor).
3. Profesorul împarte elevilor o listă de echipamente diferite sau o prezintă pe tablă.
4. Elevii formează perechi. Fiecare pereche primește un card cu un scenariu meteo. Perechile se gândesc la echipamentul de care au nevoie pentru a se proteja în acel scenariu. Ei lipesc pe o coală mare de hârtie cardul cu scenariul și notează dedesubt echipamentul adecvat, menționând și motivele pentru care sunt necesare acele articole.
5. Pe partea de jos a foii se desenează pe ei purtând echipamentul.
6. Într-o rundă finală, aceste scenarii sunt prezentate în fața clasei.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

ESTE IARNĂ.

*Plănuiești să te joci
cu prietenii în zăpadă.*

ESTE IULIE.

*Pleci într-o excursie
la un lac. Poate vei
putea înota acolo.*

SUNTEM ÎN PLINĂ VARĂ.

*Mergi într-o excursie
cu bicicleta. Se pare că,
mai târziu, va fi furtună.*

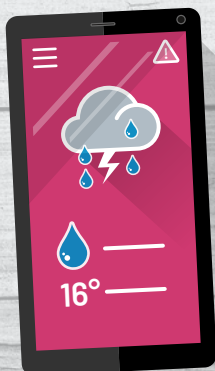
ȘCOALA VOASTRĂ ORGANIZEAZĂ AZI O EXCURSIE.

*Afară este soare și este
destul de cald. Dar, s-a
prognozat ploaie.*

SUFLĂ VÂNTUL.

*Un prieten te-a
rugat să înalți zmeul
împreună cu el.*

...

SARCINA 20

MĂ PROTEJEZ ȘI ÎMI PROTEJEZ FAMILIA ÎN SITUAȚII DIFICILE

Scop

Elevii înțeleg că situațiile excepționale necesită o protecție specială pentru propria lor siguranță și pentru siguranța familiilor lor.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Imagini cu situații excepționale (de exemplu, virusul Corona, cutremure, inundații, incendii forestiere etc.); Materiale simple scrise despre protecție în aceste situații (sau cărți, resurse de pe Internet etc.); Creioane colorate; Pixuri.

Modulul 5

Securitatea personală

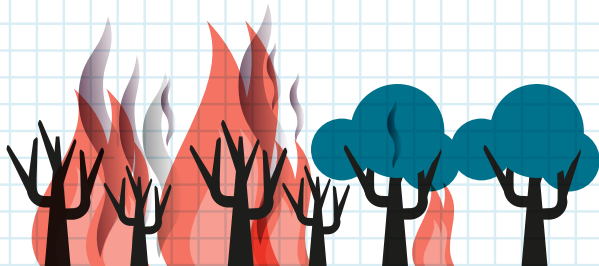
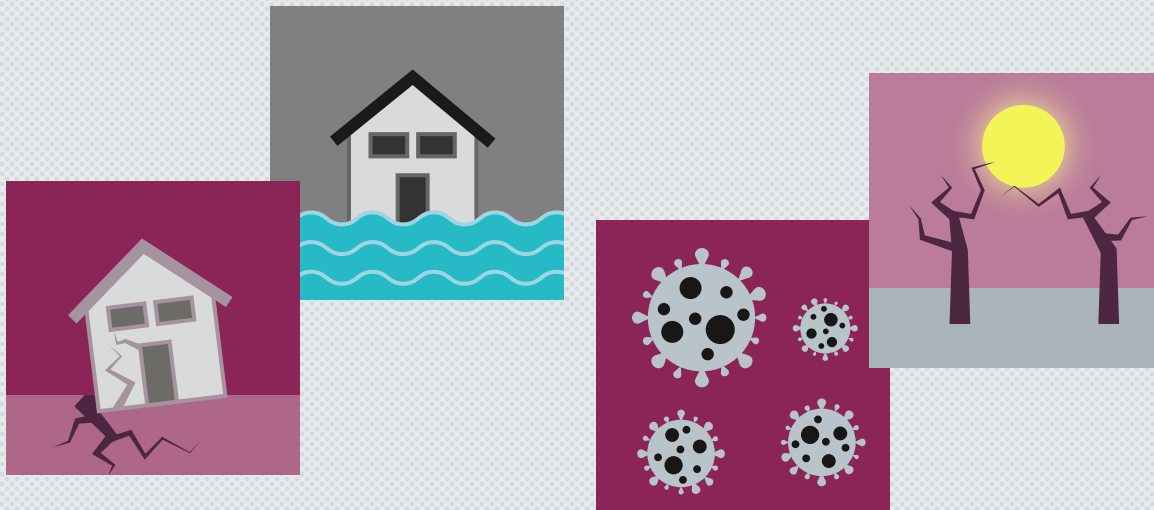
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau în cerc. Profesorul așază în interiorul cercului diferite imagini cu situații excepționale.
2. Elevii denumesc situațiile respective. Profesorul conduce discuția către modul în care ar trebui să se protejeze în fiecare situație.
3. Elevii formează grupuri de câte patru. Fiecare grup alege o situație (sau profesorul le atribuie).
4. Grupurile citesc textul și culeg cele mai importante informații din text.
5. Fac un afiș, notând situația și cum să se protejeze. Profesorul îndrumă grupurile.
6. Elevii revin în cerc. Fiecare grup își prezintă posterul și explică situația. Profesorul poate adăuga comentarii și explicații suplimentare.
7. Sunt rezumate cele mai importante aspecte: protejați-vă, protejați-vă familia, ajutați-i pe ceilalți.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

INCENDIU DE PĂDURE

Incendiile de pădure apar în sezonul cald când nu a plouat de mult. De la un lucru foarte mic, chiar de la o țigară aruncată aiurea, se poate declanșa un incendiu uriaș. Incendiile forestiere distrug copacii și alungă animalele. Durează ani mulți ca pădurea să se refacă.

PROTECȚIE

Nu aprindem nici un foc și nu facem nici un grătar. Nimeni nu trebuie să arunce țigări aprinse sau să facă foc în pădure. Dacă a izbucnit un incendiu, trebuie să ne acoperim nasul și gura și să ne îndepărtăm de acel loc.

